

SÄHKÖINEN ALLEKIRJOITUS

KEVYT TUNNISTAUTUMINEN

Asiakirja Lausunto purkamisluvasta, Köyhäinlinna, 445-475-18-47, Parainen on allekirjoitettu Turun kaupungin X-Sign palvelussa. Allekirjoittajat ovat tunnistautuneet Turku-AD-tunnuksilla.

Allekirjoitukset

Allekirjoittaja	Paula Saarento
Allekirjoitusaika	10.04.2025 16:24

Allekirjoittaja	Petteri Järvi
Allekirjoitusaika	10.04.2025 22:37

Allekirjoitetut asiakirjat

Asiakirja	Lausunto purkamisluvasta, Köyhäinlinna, 445-475-18-47, Parainen.pdf
-----------	---

Turun kaupunginmuseo

10.4.2025

Dnro 2487-2025
(11 05 02)Paraisten kaupunki
Rakennusvalvonta
Rantatie 28
21600 Parainen**Lausunto purkamisluvasta, Köyhäinlinna, 445-475-18-47, Parainen**

Viite: ePermit 445-2025-110

Valmistelija: Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo/tutkija Sara Tam-
saariParaisten rakennusvalvonta on pyytänyt Varsinais-Suomen alueellisen vas-
tuumuseon lausuntoa otsikon asiasta.Alueellinen vastuumuseo on antanut lausunnon Köyhäinlinnan ja sen talous-
rakennuksen purkamisesta 22.6.2022 (Dnro 5966-2022). Aineistoa on tämän
jälkeen täydennetty 13.8.2024 laaditulla kuntokatselmusraportilla (Sustera
Group).Köyhäinlinna on vuosina 1947-1948 rakennettu funkistyylinen, arkkitehti Al-
bert Richardtsonin suunnittelema Paraisten Kalkkivuori Oy:n työntekijöiden
asuinrakennus, joka on osa Paraisten kaivosteollisuuteen liittyvää rakennus-
kantaa. Rakennus on sementtitiilirunkoinen, julkisivuiltaan rapattu, katettu tii-
lellä ja siinä on puiset kitti-ikkunat. Peiterimalaudoitettu, valetulle betonille pe-
rustettu talousrakennus vaikuttaa piirteidensä perusteella rakennetun samoi-
hin aikoihin asuinrakennuksen kanssa.Arkkitehti Albert Richardtson toimi Partek Oy:n, silloisen Paraisten Kalkkivuori
Oy:n arkkitehtina. Hän laati muun muassa tehdasalueen asemakaavan ja
suunnitteli alueen rakennuksia, kuten yhtiön pääkonttorin ja virkamiesten ja
työläisten asuinrakennuksia.29.3.1985 vahvistetussa asemakaavassa päärakennus on teollisuuden suoja-
alueen korttelialueella (T-3) ja talousrakennus kaivostoiminnan sekä teolli-
suus- ja varastorakennusten korttelialueella (T-1).22.6.2022 voimaan tullessa Paraisten keskustan yleiskaavassa rakennukset
ovat selvitysalueella (SE), kaavamääräys: "Alueen kulttuuriympäristöarvojen,
teollisuustoimintojen, asumisen ja muun maankäytön yhteensovittaminen
edellyttää lisäselvityksiä." Ne ovat osa sk-2-aluetta (valtakunnallinen tai seu-
dullinen kulttuurihistoriallisesti arvokas alue), ja merkitty kohteeksi 44: "Arkki-
tehtonisesti, kulttuurihistoriallisesti ja/tai kaupunkikuvallisesti arvokas raken-
netun ympäristön kohde, jonka ominaispiirteet tulee säilyttää. Arvokkaita

10.4.2025

Dnro 2487-2025
(11 05 02)

rakennuksia ei saa purkaa. Rakennuksissa suoritettavien korjaus- ja muutostöiden tulee olla sellaisia, että rakennusten kulttuurihistoriallinen arvo ja ominaispiirteet säilyvät. Numero merkinnän yhteydessä viittaa kaavaselostuksen kohdeluetteloon." Kohdeluettelon kuvaus on seuraava: "Työväen asuinrakennus "Pajbacka VI" 1940-luvulta, funktionalistinen tyyli. Albert Richardtson 1947-48. Osa Partekin ja Paraisten kalkinlouhinnan historiaa."

Sustera Groupin laatimassa kuntokatselmusraportissa todetaan muun muassa, että rakennuksessa on laajat kosteuden aiheuttamat vauriot ylä-, väli- ja alapohjissa. Osin rakenteiden mainitaan jo sortuneen. Vesikaton todetaan vuotavan monesta kohdasta. Raportissa suositellaan rakennuksen purkamista.

Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo toteaa lausuntonaan seuraavan.

Kuntokatselmusraportin pohjalta saa käsityksen, että suuri osa Köyhäinlinnan ongelmista johtuu ylläpidon puutteesta, kuten kattovuodoista ja vedenohjauksen puutteista. On valitettavaa, että omistaja ei ole huolehtinut Rakentamislain 140 §:n mukaisesta veloitteestaan pitää rakennus ympäristöineen sellaisessa kunnossa, että se jatkuvasti täyttää terveellisuuden, turvallisuuden ja käyttökelpoisuuden vaatimukset eikä aiheuta ympäristöhaittaa tai rumenna ympäristöä.

Maakunnallisesti arvokas Köyhäinlinna on arkkitehtonisesti, kulttuurihistoriaalisesti ja kaupunkikuvallisesti merkittävä ja olennainen osa Paraisten kalkkilouhokseen liittyvää rakennuskantaa. Rakennuksen arkkitehtoniset arvot ovat huomattavat. Rakennus on ylläpidon puutteen vuoksi rappeutunut, mutta toisaalta materiaaliin liittyvä autenttisuus on säilynyt, koska rakennusosia ei ole laajamittaisesti uusittu hyödyntäen perinteisestä rakentamistavasta poikkeavia materiaaleja ja menetelmiä. Laajasta korjaustarpeesta huolimatta vastuumuseo arvioi, että rakennus on mahdollista korjata arkkitehtoniset arvot säilyttäen. Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo vastustaa Paraisten kalkkilouhoshistoriaan liittyvän, arkkitehtuuriltaan erityisen ja ansiokkaan Köyhäinlinnan purkamista.

Turun kaupunginmuseo
Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo
vt. museonjohtaja

Petteri Järvi

Turun kaupunginmuseo
Varsinais-Suomen alueellinen vastuumuseo
yli-intendentti

Paula Saarento

Tiedoksi: Museovirasto, kirjaamo@museovirasto.fi
Varsinais-Suomen ELY-keskus,
kirjaamo.varsinais-suomi@ely-keskus.fi
Varsinais-Suomen liitto, kirjaamo@varsinais-suomi.fi